

ผลการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถ
ในการฟังและการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

The Effects of Learning Management by Using Total Physical Response with
Simulation Teaching on Listening and Speaking Chinese Ability of
Matthayomsuksa 4 Students

เมธาวี ศรีพฤกษ์¹, บัณฑิตา อินสมบัติ²

Metawee Sripruk¹ Bantita Insombat²

Corresponding Author E-mail: mtwfafront@gmail.com

Received: 2022-11-08; Revised: 2023-02-21; Accepted: 2023-03-09

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์ และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนลานสักรวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียน 40 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาจีน และ 3) แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาจีนทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวและกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีความสามารถในการฟังและพูดภาษาจีน พบว่านักเรียนมีความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองมีความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง, ความสามารถในการฟังและพูดภาษาจีน

¹ นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาหลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹ Student in Master of Education degree (Curriculum and Instruction), Nakhon Sawan Rajabhat University

² อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare Matthayomsuksa 4 students' listening and speaking Chinese ability between pre-test and post-test using Total Physical Response with Simulation Teaching; and 2) to compare Matthayomsuksa 4 students' listening and speaking Chinese ability using Total Physical Response with Simulation Teaching with 75 percent of the full score. the sample was 40 Matthayomsuksa 4 students who were studying in the 2nd semester of the academic year 2021 in Lansakwittaya School, the Secondary Educational Service Area Office, Uthai Thani-Chainat. The sample was selected using multi-stage sampling with schools as random units. The research instruments were 1) Chinese subject teaching plans. 2) a 30-question Chinese listening ability test. and 3) Chinese speaking ability test. A one-sample t-test and two independent sample groups were used to analyze the data using the mean, standard deviation, and hypothesis testing. The research results were found as follows;

1) Matthayomsuksa 4 students who were learning Chinese subject using Total Physical Response with Simulation Teaching had listening and speaking ability posttest higher than pretest statistical significant at .05 level. and 2) Matthayomsuksa 4 students listening and speaking Chinese ability using Total Physical Response with Simulation Teaching statistically significantly higher than with 75 percent of the full score at .05 level.

Keywords: Total Physical Response with Simulation Teaching, Listening and Speaking Chinese Ability

บทนำ

ปัจจุบันภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งที่มีความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันประเทศจีนมีบทบาทสำคัญมากในด้านการค้าและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการร่วมลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ระหว่างไทยและจีนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ประกอบกับความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีของทั้งสองประเทศจึงเกิดความร่วมมือกันในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้วยดีเสมอมา (ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน. 2557: 51) กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุภาษาจีนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียน สามารถเลือกเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ซึ่งสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสามารถเปิดหลักสูตรในรูปแบบต่าง ๆ ได้ และผู้เรียนที่มีความสนใจก็สามารถที่จะเลือกเรียนในหลักสูตรนั้น ๆ ได้ตามความสนใจ ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีการเปิดสอนวิชาภาษาจีนกันอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานอย่างมี ประสิทธิภาพตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียนและแสดงออก สามารถใช้ภาษาจีนในการแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมจีน เพื่อเข้าถึงปรัชญา วิถีคิดและวิถีชีวิตของชาวจีน สามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย-จีนด้วยภาษาจีนอย่างสร้างสรรค์ และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน สถานศึกษาสามารถจัดทำสาระการเรียนรู้ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความชำนาญในทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 220)

แม้ว่าความสามารถในการฟัง – พูด ภาษาจีนจะมีความสำคัญแต่จากการศึกษาพบว่าผู้เรียนจำนวนมากไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแบบเรียนที่ใช้ในประเทศไทยยังขาดความเหมาะสม แบบเรียนที่นิยมใช้ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนในระบบหรือนอกระบบ มีการใช้แบบเรียนที่ผลิตจากประเทศจีนเสียเป็นส่วนใหญ่ ตลอดจนวิธีการสอนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอน ที่จะดึงดูดให้ผู้เรียนตั้งใจและสนใจเรียนภาษาจีน (สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2551:2) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสอนที่ยึดรูปแบบเดิม นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมน้อย นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาจีน จึงส่งผลให้ทักษะทางภาษาจีนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดทุกปีการศึกษา สภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในทุกระดับการศึกษาของประเทศไทยยังมีปัญหามาก เช่น ปัญหาการขาดครูที่จบการศึกษาปริญญาตรีในสาขาภาษาจีนหรือสาขาการสอนภาษาจีนโดยตรง ซึ่งจากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นภาษา

ที่สองนั้น มีอยู่หลากหลายวิธีด้วยกันแต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดสำหรับนำมาใช้กับนักเรียนที่เรียนภาษาที่สอง การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยการใช้กิจกรรมในการเคลื่อนไหวเป็นหลักแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยการแสดงกิริยาท่าทางตามคำสั่ง การสอนนี้ได้พัฒนาขึ้นโดย ดร.เจมส์ เจ. อัชเชอร์ (James J. Asher) ศาสตราจารย์สาขาจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยซาน โฮเซ (San Jose University) รัฐแคลิฟอร์เนีย โดยมีหลักการ ที่สำคัญคือ เน้นบทบาทของความเข้าใจซึ่งได้จาก การศึกษาค้นคว้าและสังเกต การรับรู้ภาษาแม่ของเด็ก และนำแนวทางการเรียนภาษาแม่ของเด็กมาทดลองใช้กับภาษาที่สอง โดยนักจิตวิทยามากมายให้หลักการสำคัญคือเน้นความเข้าใจในการรับรู้ภาษาที่สอง ลดความเครียดของนักเรียนโดยใช้ประโยคคำสั่ง ผู้สอนจะพูดคำสั่งภาษาต่างประเทศพร้อมทั้งแสดงท่าทางของคำกริยาในการปฏิบัติตามประโยคคำสั่งซ้ำๆ ประมาณ 2-3 ครั้งและให้นักเรียนปฏิบัติตามไปด้วยจนกว่านักเรียนพร้อมที่จะปฏิบัติด้วยตนเองโดยไม่มีแบบอย่างจากครูผู้สอนทำให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้โดยการฟังและแสดงออกด้วยภาษากาย การแสดงท่าทางเป็นสิ่งสำคัญมากในการฝึกด้วยประโยคคำสั่งเพราะจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและสื่อความหมายได้ตรงที่สุด Asher (1979) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางเป็นการสอนที่เป็นธรรมชาติและเหมาะสมอย่างยิ่งต่อผู้เรียนที่เริ่มต้นเรียนภาษาต่างประเทศและควรมีสื่อเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคงทนในการจดจำ นอกจากนี้ในการใช้ภาษาจีนเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารนั้น ความสามารถในการฟังและการพูดนับว่าเป็นความสามารถที่จำเป็นมาก เนื่องจากเป็นความสามารถเบื้องต้นในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับ Ur (1981: 30; อ้างถึงใน อติกานต์ ทองมาก. 2552: 1) ที่กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการพูดเป็นความสามารถที่สำคัญที่สุดในบรรดาทักษะทั้ง 4 ด้าน เพราะเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความรู้ทางภาษาเป็นอย่างดีซึ่งตรงกับ Scott (1981: 2) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการพูดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจ นอกจากนี้ Nunan (1991: 66; อ้างถึงใน อติกานต์ ทองมาก. 2552: 1) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบันเน้นการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยมุ่งเน้นพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งการฟังและการพูดเป็นทักษะที่ถูกให้ความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากต้องใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน และในการเลือกใช้สถานการณ์จำลองจึงเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดภาษาจีนของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนภาษาจีนสามารถสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นให้เหมือนจริงหรือใกล้เคียงสถานการณ์จริงในสังคมปัจจุบันให้มากที่สุด Glover (2014: 2; อ้างถึงใน อัญชลีการ์ ชันติ. 2562: 1) เป็นเครื่องมือการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ในสถานการณ์และผู้เรียนจะต้องใช้วิจารณญาณของตนเองในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารตามบทบาทที่ได้รับ โดยมีหลักการและการตัดสินใจในสถานการณ์จำลองจะส่งผลกับผู้ร่วมกิจกรรมเหมือนในสถานการณ์จริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน ในลักษณะผสมผสานกันในสถานการณ์จำลอง (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2540: 3) นอกจากนั้นแล้ว Razali Ismail (2017: 3; อ้างถึงใน อัญชลีการ์ ชันติ. 2562: 6) ได้ชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของนักเรียนในกิจกรรมแบบสถานการณ์จำลองจะเป็นไปในเชิงบวกและเกิดผลดีต่อการสร้างทักษะทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟังและพูด จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง สามารถพัฒนาความสามารถในการฟัง – พูด และสามารถเชื่อมโยงไปยังความสามารถ ในการพัฒนาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่การฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการสอนให้นักเรียนได้นำไปใช้ได้จริง ดังผลการวิจัยของ อัญชลีการ์ ชันติ, นฤพร นฤพร, และนารีนารถ กลิ่นหอม (2562: 84) ที่ได้ศึกษาพบว่าการพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาจีน โดยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง Total Physical Response (TPR) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนครขอนแก่น ผลการวิจัยว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง Total Physical Response (TPR) มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบความสามารถด้านการฟังภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนการทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 7.86 และ ผลการวิจัยของอัญชลีการ์ ชันติ (2562: 2) ที่ได้ศึกษาพบว่าการใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนหลัง การเรียนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองนักเรียนมีความสามารถในการฟังอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 66.16 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.70 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจว่าวิธีการสอนเหล่านี้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เริ่มต้นเรียนภาษาที่สองมาจัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ที่มีต่อความสามารถในการฟังและพูดภาษาจีน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน โดยมีครูผู้สอนเป็นที่ปรึกษา ผู้แนะนำ สนับสนุน และสืบค้นข้อมูลจากแหล่ง

เรียนรู้ต่าง ๆ จนพัฒนาเป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์ได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การแสดงความคิดเห็น ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีในการอ่านต่อไป การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายในการจะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ที่มีต่อความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง

Asher (1979: 63) กล่าวว่า การสอนภาษาโดยวิธีการตอบสนองด้วยท่าทาง มีหลักการสรุป ได้ 3 ประการ คือ 1) การสร้างความเข้าใจในภาษาพูด จะต้องได้รับการพัฒนา ก่อนการพูด 2) ความเข้าใจภาษาพูด จะได้รับการพัฒนาด้วยการที่ผู้เรียนได้แสดงท่าทาง และ 3) ไม่บังคับผู้เรียนให้พูดภาษาที่สองในขณะที่ผู้เรียนยังไม่พร้อม

Jones (1983: 9) ยังกล่าวว่า การจัดสถานการณ์จำลองในห้องเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาในการทำกิจกรรมได้มากที่สุด

Miller, & Snyder (1997: 5; อ้างถึงใน อติเรก นวลศรี. 2558: 55) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นการสร้างทางเลือก ที่ดีให้แก่เด็กในการเรียนรู้ เด็กสามารถเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ โดยการทายความหมายจากบริบทที่ได้รับเป็นการเลียนแบบภาษาแม่ในการพูด จากการเข้าใจความหมายของประโยคคำสั่งก่อนเป็นอันดับแรก

วันทนีย์ ไพรินทร์ (2547: 6; อ้างถึงใน ชไมพร เลิศคนาวนิกุล. 2550: 64) กล่าวว่า การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Resthouse) หรือ TPR เป็นการสอนที่พัฒนาโดยนักจิตวิทยาชาวอเมริกันชื่อ Asher เป็นวิธีการสอนภาษาที่มีความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างคำพูดและกริยาท่าทาง หรือเป็นการสอนโดยผ่านทางอากัปกิริยาต่าง ๆ นั้นเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ออกคำสั่ง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม นักเรียนคนใดมีความพร้อมก็สามารถเป็นผู้ออกคำสั่ง แล้วให้นักเรียนคนอื่นปฏิบัติตาม

จงรัก ขาวปี่ (2556: 42; อ้างถึงใน อติเรก นวลศรี. 2558: 55) นิยามว่าวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นวิธีสอนที่พัฒนามาจากแนวคิดของนักจิตวิทยา ชื่อ Asher เป็นวิธีสอนที่มาจากขั้นตอนการ เรียนรู้ภาษาที่สองว่าควรเป็น การเรียนรู้ภาษาโดยธรรมชาติ โดยเริ่มจากทักษะการฟังก่อน แล้วจึงเรียนรู้ทักษะการพูด การให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมาย พร้อมกับการแสดงท่าทางปฏิบัติ จะทำให้นักเรียนมีแนวโน้มในการเริ่มรับรู้ภาษาได้ดีที่สุดรวมถึงการพัฒนาสมองทั้งสองซีกให้เกิดความสมดุลในการเรียนรู้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2554: 226) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นวิธีการสอนที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้ โดยในการสอนครูต้องพยายามสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน ในการทำ

กิจกรรมด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วให้ผู้เรียนลองปฏิบัติกิจกรรมตามสถานการณ์จำลองที่กำหนดขึ้น ให้ผู้เรียนได้สังเกตการณ์ทำกิจกรรม จำแนกแยกแยะสิ่งที่ได้ วิเคราะห์หาทางเลือกที่ถูกต้องแล้วสรุปหลักการ วิธีการที่ได้ เพื่อนำไปเชื่อมโยงแก้ปัญหาของสถานการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะเป็นผลดีแก่ผู้เรียนที่ได้ฝึกคิด ตัดสินใจในเรื่องราวต่าง ๆ โดยไม่เสี่ยงต่ออันตรายและสามารถหาทางป้องกันหรือแก้ปัญหานั้นไว้อย่างรวดเร็ว เมื่อผู้เรียนไปพบสถานการณ์จริง ก็จะแก้ปัญหาได้จากประสบการณ์ที่ได้ฝึกมาจากสถานการณ์จำลองที่เรียนไปแล้ว

สุวิทย์ มูลคำ, และอรรถชัย มูลคำ (2553: 74; อ้างถึงใน ชไมพร เลิศคณาวนิชกุล. 2550: 64) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็น กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมา ซึ่งสถานการณ์นั้นจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อม และปฏิสัมพันธ์ โดยมีการกำหนดบทบาท ข้อมูล และกติกาไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจจากสถานการณ์ที่เขากำลังเผชิญอยู่ ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับประกอบ กับวิจารณญาณของตนเองให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสถานการณ์นั้นให้ดีที่สุด ซึ่งการเรียนรู้แบบสร้าง สถานการณ์จำลองนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโยงได้ดีและสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง

ทิตนา แหมมณี (2552: 370) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง เป็นการเน้นการฟังอย่างเข้าใจ นักเรียนเป็นผู้เลียนแบบการกระทำของผู้สอนโดยการปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งผู้สอนก็จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นด้วยเพื่อเป็นตัวอย่างมีการเคลื่อนไหวด้วยอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายเป็นการปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อคำสั่งนั้น ๆ โดยไม่มีการบังคับให้ผู้เรียนต้องพูดตาม และผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ จากสถานการณ์จำลองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งทักษะการพูดจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมที่จะแสดงออกตามธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาจีนเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้นและมีความเชื่อมั่นในตนเองต่อการใช้ภาษาจีน โดยแบ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิต ครูแนะนำเป็นตัวอย่างโดยการเตรียมสถานการณ์จำลองให้นักเรียน ให้นักเรียนดูด้วยการออกคำสั่ง 1 ชุด เป็นคำหรือประโยคคำสั่งง่าย ๆ ขณะที่ครูออกคำสั่งเป็นภาษาจีนนั้นครูจะแสดงไปทำไปด้วย ส่วนนักเรียนแสดงท่าตามครูแต่ไม่พูดตัวอย่าง

ขั้นที่ 2 กระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อเป็นการดูว่านักเรียนสามารถแสดงท่าทางได้เองหรือไม่โดยที่ครูจะไม่สาธิตให้ดู ครูออกคำสั่งหนึ่งคำสั่ง

ขั้นที่ 3 ทดสอบ ให้ครูออกคำสั่งจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนออกมาในลักษณะสลับก่อนหลังไปมาแล้ว โดยครูให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งทีละคน ถ้านักเรียนสามารถแสดงตามคำสั่งได้แสดงว่านักเรียนเกิดความเข้าใจ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาจากสถานการณ์ต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 ออกคำสั่งใหม่ ๆ ออกคำสั่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อจะดูว่าเด็กมีปฏิริยาอย่างไรกับคำสั่งนั้น คำสั่งประเภทนี้จะทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนานมากขึ้น

ขั้นที่ 5 สลับบทบาทและการใช้สถานการณ์จำลอง นักเรียนสลับบทบาทกับครู โดยครูให้โอกาสนักเรียน ออกมาออกคำสั่งและให้เพื่อน ๆ แสดงท่าทาง ผู้เรียนจะเป็นคนดำเนินกิจกรรมไปตามขั้นตอนต่าง ๆ และครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินและปฏิบัติตามคำสั่งสลับบทบาทกัน โดยแสดงท่าเมื่อได้ยินคำสั่งจากนักเรียนในขั้นนี้นักเรียนจะได้เริ่มพูดให้นักเรียนผลัดกันออกมาออกคำสั่งให้เพื่อน ๆ พยายามเปิดโอกาสให้นักเรียนหลาย ๆ คนได้ออกมาพูด เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อบกพร่องนั้นไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองต่อไป

2. ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน

นพเก้า ณ พัทลุง (2548: 22) อธิบายว่า การฟัง เป็นความสามารถในการจับประเด็นใจความหลักจาก สิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วน ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความ สลับซับซ้อน เพราะผู้เรียนต้องเข้าใจสาระสำคัญจากสิ่งที่พูด อารมณ์ และความเห็นของผู้พูด และ สามารถตอบสนอง ระบุความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดหรือบริบทของการพูดได้

พรสวรรค์ ศรีป้อ (2550: 151) อธิบายไว้ว่า การฟังเป็นทักษะการรับ (Receptive Skill) ประกอบด้วย ผู้ส่งสาร สาร ผู้รับสาร ผู้รับสารต้องประมวลข้อมูลที่รับรู้โดยใช้ความรู้เดิมและความรู้ด้านภาษาต้องมีความสามารถในการแยกแยะ และเข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นพูดซึ่งต้องเข้าใจสำเนียงหรือการออกเสียงไวยากรณ์คำศัพท์ของ ผู้พูดพร้อมกับจับความหมายการฟัง ข้อความแต่ละอย่างแตกต่างกัน เช่น การฟังบทสนทนายระหว่างเพื่อนย่อมแตกต่างจากการฟังประกาศในสนามบิน

Underwood (2006: 1) อธิบายว่า การฟัง เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความ สนใจและความพยายาม เพื่อให้ทราบ ความหมายของสิ่งที่ได้ยิน การผลที่ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้ฟัง ต้องเข้าใจความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อ เพราะความหมายของ ประโยคที่ผู้พูดพูดนั้น อาจมี ความหมายหลายอย่าง ผู้ฟังต้องจำคำพูดและวิเคราะห์สิ่งอื่น ๆ ที่ใช้เสนอข่าวสารนั้น

Helgesen (2003: 24) อธิบายว่า การฟังเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้ เข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน ในขณะที่ฟังไม่เพียงแต่ได้ยินเท่านั้น แต่ยังเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ฟังกับ ข้อมูลเดิมที่เราารู้แล้ว เมื่อรวมเอาสิ่งที่ได้ยินเข้ากับความคิด และประสบการณ์ที่มี จะสร้างความหมายได้ ในการฟังมักจะมีจุดมุ่งหมายหรืออาจพูดได้ว่าไม่ได้ยินแต่คำเท่านั้น แต่จะฟังเพื่อ หาความหมาย ที่อยู่ในคำหรือข้อความที่เราได้ยิน

พรสวรรค์ ศรีป้อ (2550: 163) ได้ให้กล่าวว่าการพูดเป็นการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลในสังคมเป็นการสื่อสารทาง วาจาของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต่างฝ่ายต่างมีจุดประสงค์ ที่จะสื่อความหมายของตัวเอง และต่างฝ่ายก็ต้องตีความสิ่งที่ตนเอง ได้ฟัง ดังนั้น จุดประสงค์ของทักษะการพูด คือ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ หลีกเลี่ยง การทำให้ผู้อื่นสับสนเนื่องจากการออกเสียงผิด ไวยากรณ์ผิด ใช้คำผิดหรือไม่เหมาะสม นอกจากนั้นยังต้องพูด ให้เหมาะสมกับ สังคมและวัฒนธรรมด้วยพรสวรรค์ ศรีป้อ (2550: 163) ได้กล่าวว่า การพูด คือการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลใน สังคมเป็น การสื่อสารทางวาจาของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต่างฝ่ายต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมาย ของตัวเอง และต่างฝ่ายก็ต้อง ตีความสิ่งที่ตนเองได้ฟัง

Byrne (1986: 25; อ้างถึงใน ชไมพร เลิศคณาวณิชกุล. 2550: 78) กล่าวว่า การพูดเป็นกระบวนการสื่อสาร สองทิศทางที่เกี่ยวข้องกันระหว่างทักษะ การรับสารของผู้ฟังและทักษะการผลิตสารของผู้พูด ผู้พูดจะทำหน้าที่ส่งรหัสเพื่อ สื่อถึงเจตนาและความต้องการ ส่วนผู้ฟังจะเป็นผู้ถอดรหัสของสารนั้น ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้ใน เรื่องระบบภาษา เช่น เสียง หนักเบาในคำตลอดจนความเข้าใจภาษาท่าทางของผู้พูดเป็นเครื่องช่วย ให้การตีความสารนั้นตรงตามเจตนาของผู้สื่อ หรืออาจ กล่าวสรุปได้ว่าในความเป็นจริง ความสามารถในการพูดเกี่ยวข้องกับการฟังโดยตรง โดยผู้พูดจะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งข้อมูลให้กับ ผู้ฟัง เป็นลักษณะการสื่อสารแบบ 2 ทาง โดยมีการแลกเปลี่ยนบทบาทกันเป็นผู้พูดและผู้ฟัง

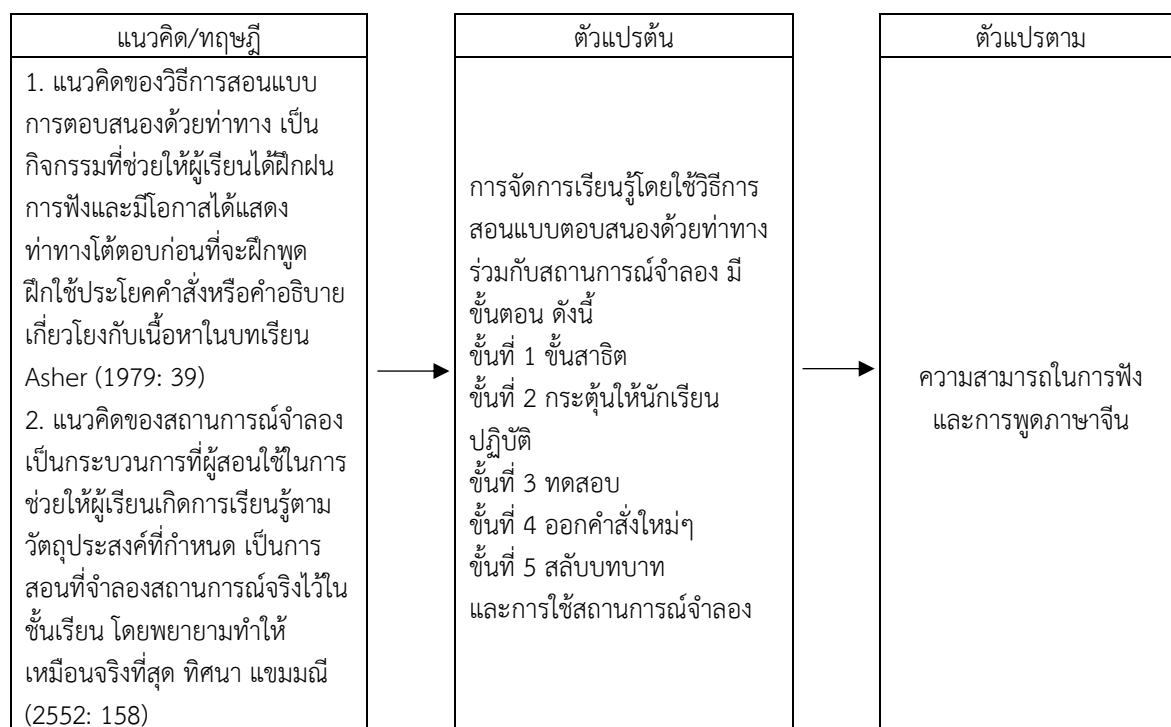
Finochiaro, & Brumfit (1983: 123) กล่าวว่า การพูดเป็น ปฏิกริยาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างสิ่งที่พูด สถานการณ์ของการพูด การปรับเปลี่ยนอวัยวะในการพูดได้ถูกต้องเหมาะสม การใช้คำพูด กฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์ ความหมายและวัฒนธรรมให้ เหมาะสมรวมทั้งการไวต่อการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของคู่สนทนา ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็น ปฏิกริยาที่สัมพันธ์กันทั้งทางด้านสมองและร่างกายซึ่งจะต้องเกิดขึ้นอย่างทันทีและพร้อมกัน ในการพูดนั้นผู้พูดต้องส่งสาร โดยใช้ภาษาที่เหมาะสม มีการเน้นเสียง การออกเสียงสูงต่ำรวมทั้ง แสดงสีหน้าท่าทางเป็นเครื่องช่วยในการแสดง ความหมาย ของสิ่งที่พูดถึง ผู้ฟังจะสามารถเข้าใจสาร ที่ผู้พูดส่งและในบางครั้งภาษาพูดอาจจะขาดความสมบูรณ์หรือไม่เป็นไปตาม กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาที่ใช้ในการเขียนที่ประโยคต่าง ๆ ต้องสมบูรณ์ถูกต้อง ผู้อ่านจึงจะเข้าใจได้ กล่าวได้ว่า ทักษะการพูดและการพูดเป็นทักษะที่ต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการฟังและการพูด เป็นการสื่อสารทางวาจาของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งต่างมี จุดประสงค์ที่จะสื่อสารของตนเอง ผู้ฟังจะต้องตีความในสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อความหมายและสามารถโต้ตอบได้ด้วยภาษาที่ ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ตรงกับความต้องการในการสื่อความหมายของผู้พูด โดยการสื่อสารระหว่างทักษะการรับสารของผู้ฟังและ ทักษะการผลิตสารของผู้พูด ผู้พูดจะทำหน้าที่ส่งรหัสเพื่อสื่อถึงเจตนาและความต้องการส่วนผู้ฟังจะเป็นผู้ถอดรหัสของสารนั้น

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ร่วมกับสถานการณ์จำลอง พบว่า เป็นการเน้นทักษะการฟังอย่างเข้าใจ นักเรียนเป็นผู้เลียนแบบการกระทำของผู้สอนโดย การปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งผู้สอนก็จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นด้วยเพื่อเป็นตัวอย่างมีการเคลื่อนไหวด้วยอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายเป็น การปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อคำสั่งนั้นๆ โดยไม่มีการบังคับให้ผู้เรียนต้องพูดตาม และผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อ ความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ จากสถานการณ์จำลองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์จาก การเรียนไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งทักษะการพูดจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมที่จะ

แสดงออกตามธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาจีนเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้นและมีความเชื่อมั่นในตนเองต่อการใช้ภาษาจีน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง (One group pretest posttest design) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสหวิทยาเขตอุไทย สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 6 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลานสักวิทยา ตำบลป่าอ้อ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 40 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 สุ่มโรงเรียนในสหวิทยาเขตอุไทย สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท ออกมา 1 โรงเรียน จาก 6 โรงเรียน โดยวิธีการจับฉลาก ซึ่งปรากฏว่าได้โรงเรียนลานสักวิทยา

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนลานสักวิทยา สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 40 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ 3 ประเภท ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศวิชาภาษาจีน จำนวน 4 แผน 12 ชั่วโมง โดยมีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ 2) มาตรฐานการจัดการเรียนรู้และตัวชี้วัด 3) สารการเรียนรู้ 4) สารสำคัญ 5) จุดประสงค์การเรียนรู้ 6) กิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง 7) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล ซึ่งนำไปประเมินความเหมาะสมของแผนโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผลการประเมินพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.08)

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาจีน เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน

2.1 ทำการวิเคราะห์หลักสูตร ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยทำเป็นตารางวิเคราะห์ข้อสอบเขียนข้อสอบตามที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์ข้อสอบโดยเขียนจำนวนข้อสอบมากกว่าจำนวนที่ต้องการ 40 ข้อเพื่อที่หลังจากนำไปวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบรายข้อเรียบร้อยแล้ว จะตัดข้อที่มีคุณภาพไม่เข้าเกณฑ์ออกจนเหลือจำนวนข้อสอบที่ต้องการใช้จริงจำนวน 30 ข้อ

2.2 นำแบบทดสอบไปหาความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พบว่ามีค่าระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลานสกลวิทยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) พบว่า ข้อสอบมีค่าความยาก (P) ระหว่าง 0.20-0.80 จำนวน 34 ข้อและค่าอำนาจจำแนก (B) เท่ากับ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 34 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง 0.34-0.80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.33 ขึ้นไป โดยคัดเลือกข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น

2.3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกข้อสอบไว้จำนวน 30 ข้อไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลานสกลวิทยา ที่ได้เรียนในหน่วยนี้ไปแล้วและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนเพื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์ของโลเวตต์ (Lovett method) ใช้การสอบครั้งเดียวหลังเรียนได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

3. แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาจีน เป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติ 1 สถานการณ์ 10 คะแนน รวม 10 คะแนน

3.1 ทำการวิเคราะห์หลักสูตร ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ วัดพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูล โดยประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ในการให้คะแนนการพูดของผู้เรียน จากกระทรวงศึกษาธิการ (2548: 57) และสุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 68 - 70) จำนวน 2 ประเด็น โดยมีหลักเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ความถูกต้องด้านเนื้อหา หมายถึง การสื่อสารได้ตรงประเด็นเนื้อหาถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด ออกเสียงถูกต้องใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาถูกต้อง

ให้ 1 คะแนน เนื้อหาถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด ออกเสียงผิด 5 คำขึ้นไป

ให้ 2 คะแนน เนื้อหาถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด ออกเสียงผิด 4 คำ

ให้ 3 คะแนน เนื้อหาถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด ออกเสียงผิด 3 คำ

ให้ 4 คะแนน เนื้อหาถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด ออกเสียงผิด 2 คำ

ให้ 5 คะแนน เนื้อหาถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด ออกเสียงถูกต้องทั้งหมด

การแสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบการพูด หมายถึง การพูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติกับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางอย่างเหมาะสม

ให้ 1 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องพูดน้อยมากและพูดตะกุกตะกัก

ให้ 2 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดบ้างและพูดเหมือนท่องจำ

ให้ 3 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดพอสมควรและพูดได้คล่องแคล่วแต่ไม่เป็นธรรมชาติ

ให้ 4 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเป็นส่วนใหญ่และพูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางบ้างเล็กน้อย

ให้ 5 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเป็นส่วนใหญ่และพูดเป็นธรรมชาติ มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางทุกคำศัพท์และประโยค

3.2 นำแบบทดสอบไปหาความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พบว่ามีค่าระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลานสกวทยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.3 นำแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาจีนไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rating Agreement Index : RAI) จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้ประเมินทั้ง 2 คนมาคำนวณหาค่าความสอดคล้องของผู้ประเมิน ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชาภาษาจีนที่มีประสบการณ์การสอนภาษาจีน โดยใช้สูตรวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความเชื่อมั่นภาคปฏิบัติของผู้ประเมิน โดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.77

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง (one-group pretest -posttest design) ดังตารางแสดงแผนการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	การทดสอบก่อนเรียน	วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง	การทดสอบหลังเรียน
	T1	X	T2

กำหนดให้

X แทน วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มาใช้

T1 แทน การทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (Pre Test)

T2 แทน การทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (Post Test)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ที่มีต่อความสามารถในการฟังและพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง โดยยึดตามสาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดจากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศวิชาภาษาจีน จำนวน 4 แผน 12 ชั่วโมง ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองและเก็บคะแนนระหว่างเรียน

3. นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มา ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ นำความรู้ออกมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน โดยครูถามคำถามและผู้เรียนร่วมกันตอบคำถาม

4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและพูดภาษาจีน ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน พร้อมตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนน

5. ผู้สอนสรุปวิธีการหรือเทคนิคที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

6. รวบรวมคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลเปรียบเทียบความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	40	9.67	1.80	30.01*
หลังเรียน	40	23.3	1.88	

* t (.05,1.684), df =40-1

จากตารางที่ 1 พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคะแนนหลังเรียนมีเฉลี่ยเท่ากับ 23.3 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 9.67 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ 75	t
หลังเรียน	40	23.30	1.883	22.50	2.69*

* t (.05, 1.684)

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีผลคะแนนความสามารถใน

การฟังและการพูดภาษาจีน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 13.63 นั้นเพราะว่าวิธีการสอนภาษาจีนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ช่วยให้นักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาตามวัยและธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา วิธีการนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนการฟังมาก ๆ พร้อมทั้งปฏิบัติตามหรือโต้ตอบด้วยท่าทางเพื่อสื่อความหมาย จงรัก ขาวาปี (2556: 42) นิยามว่าวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นวิธีสอน ที่พัฒนามาจากแนวคิดของนักจิตวิทยา ชื่อ Asher เป็นวิธีสอนที่มาจากขั้นตอนการเรียนรู้ภาษาที่สองว่าควรเป็นการเรียนรู้ภาษาโดยธรรมชาติ โดยเริ่มจากทักษะการฟังก่อน แล้วจึงเรียนรู้ทักษะการพูด การให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายพร้อมกับการแสดงท่าทางปฏิบัติ จะทำให้นักเรียนมีแนวโน้มในการเริ่มรับรู้ภาษาได้ดีที่สุดรวมถึงการพัฒนาสมองทั้งสองซีกให้เกิดความสมดุลในการเรียนรู้ ทิศนา ขัมมณี (2552: 370) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึง ผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาจีนเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้นและมีความเชื่อมั่นในตนเองต่อการใช้ภาษาจีน โดยแบ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิต ครูแนะนำเป็นตัวอย่างโดยการจัดเตรียมสถานการณ์จำลองให้นักเรียน ให้นักเรียนดูด้วยการออกคำสั่ง 1 ชุด เป็นคำหรือประโยคคำสั่งง่าย ๆ ขณะที่ครูออกคำสั่งเป็นภาษาจีนนั้นครูจะแสดงไปทำไปด้วย ส่วนนักเรียนแสดงท่าตามครูแต่ไม่พูดตัวอย่าง ขั้นที่ 2 กระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อเป็นการดูว่านักเรียนสามารถแสดงท่าทางได้เองหรือไม่โดยที่ครูจะไม่สาธิตให้ดู ครูออกคำสั่งหนึ่งคำสั่ง ขั้นที่ 3 ทดสอบ ให้ครูออกคำสั่งจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนออกมาในลักษณะสลับก่อนหลังไปมาแล้ว โดยครูให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งทีละคน ถ้านักเรียนสามารถแสดงตามคำสั่งได้แสดงว่านักเรียนเกิดความเข้าใจ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ขั้นที่ 4 ออกคำสั่งใหม่ ๆ ออกคำสั่งแปลกๆ ใหม่ ๆ เพื่อจะดูว่าเด็กมีปฏิกิริยาอย่างรักกับคำสั่งนั้น คำสั่งประเภทนี้จะทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนานมากขึ้น ขั้นที่ 5 สลับบทบาทและการใช้สถานการณ์จำลอง นักเรียนสลับบทบาทกับครู โดยครูให้โอกาสนักเรียน ออกมาออกคำสั่งและให้เพื่อน ๆ แสดงท่าทาง ผู้เรียนจะเป็นคนดำเนินกิจกรรมไปตามขั้นตอนต่าง ๆ และครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินและปฏิบัติตามคำสั่งสลับบทบาทกัน โดยแสดงท่าเมื่อได้ยินคำสั่งจากนักเรียนในขั้นนั้นนักเรียนจะได้เริ่มพูดให้นักเรียนผลัดกันออกมาออกคำสั่งให้เพื่อน ๆ พยายามเปิดโอกาสให้นักเรียนหลาย ๆ คนได้ออกมาพูด เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อบกพร่องนั้นไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองต่อไป

อย่างไรก็ตาม วิธีการสอนภาษาโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชัยลักษณ์ ทุมพิลา, นฤภรณ์ วุฒิพันธุ์, และนรินทร์ กลิ่นหอม (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาจีน โดยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง Total Physical Response (TPR) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนครขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง Total Physical Response (TPR) มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบความสามารถด้านการฟังภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน งานวิจัย อติเรก นวลศรี (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูยาง สำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า ทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกรายทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน พบว่า ทุกทักษะมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อ กระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการฟังภาษาจีนและการพูดภาษาจีน ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ (Asher. 1979: 39) แนวคิดของวิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการฟังและมีโอกาสได้แสดงท่าทางโต้ตอบก่อนที่จะฝึกพูดฝึกใช้ประโยคคำสั่งหรือคำอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน ทิศนา ขัมมณี (2552: 152) แนวคิดของสถานการณ์จำลอง เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เป็นการสอนที่จำลองสถานการณ์จริง

ไว้ในชั้นเรียน โดยพยายามทำให้เหมือนจริงที่สุด เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองเป็นการสอนโดยการฝึกทั้งการฟังคำศัพท์ บทสนทนา โดยการฟังและสามารถบอกความหมายและปฏิบัติตามได้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลีการ์ ชันติ (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองนักเรียนมีความสามารถในการฟังอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 66.16 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 82.70 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยของวีรวรรณ ราโช (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง เพื่อการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลังเรียน ($\bar{X}$ = 25.23 S.D. = 2.42) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 14.15, S.D. = 1.14) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งสรุปได้ว่าผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่า ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ มีนักเรียนบางคนสามารถทำความเข้าใจกับบทเรียนที่ครูสอนได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่มีนักเรียนบางคนต้องใช้เวลาทำความเข้าใจกับบทเรียน ทำให้นักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วรู้สึกขาดความสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไปที่ครูผู้สอนจะให้ปฏิบัติ ครูจึงควรสังเกตการณ์ เพื่อดูพัฒนาการทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านการฟังและการพูดของนักเรียนแต่ละบุคคล แล้วยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน เป็นการทบทวนฝึกฝนร่วมกันอีกครั้ง ทำให้นักเรียนที่เรียนรู้รวดเร็วได้ช่วยทบทวนให้กับนักเรียนบางคนที่ยังไม่เข้าใจในบทเรียนและเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

1.2 ครูผู้สอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัด การศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำเอาการสอนภาษา โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพราะการสอนภาษาโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ถือเป็นวิธีการสอนภาษาอย่างหนึ่งที่สามารถพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.3 จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้การปฏิบัติกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนได้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนาน ช่วยพัฒนานักเรียนในด้านความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างภาษาจีนของนักเรียนให้ดีขึ้น และเรียนรู้การทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดทักษะทางสังคมที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยพบว่า ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และมีการปฏิบัติกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนาน ช่วยพัฒนานักเรียนในด้านความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีน และสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านและการเขียน หรือเจตคติต่อการเรียน เป็นต้น

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบระหว่างการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางหรือการสอนด้วยสถานการณ์จำลองกับรูปแบบอื่น ๆ

2.3 ควรนำวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับสถานการณ์จำลองไปทดลองใช้กับการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศรายวิชาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกตุสุดา ปงลังกา. (2550). **การศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เขียน ธีระวิทย์, และคนอื่น ๆ. (2551). **การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จงรัก ขาววาปี. (2556). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโต้ตอบทางสรีระและแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชไมพร เลิศคณาวนิชกุล. (2550). **ผลการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาญดา จันทะปิตดา. (2555). **การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). **80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นติ้ง.
- ณัฐฉัตร นันท์ พัดศรี. (2560). **การพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้บนเว็บ เรื่อง การสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ทิตนา แหมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุทธาการพิมพ์.
- _____. (2560). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญลักษณ์ ทุมพิลา, นฤภรณ์ วุฒิพันธุ์, และนารีนารถ กลิ่นหอม. (2562). **การพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาจีน โดยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง Total Physical Response (TPR) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนครขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์ (การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิทักษ์ ประสิทธิ์นอก. (2561). **การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีน โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกัลยาณวัตร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ (การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2548). **การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับปฐมศึกษา**. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญล้อม พันธนาถ. (2560). **ผลการจัดการเรียนรู้ แบบการตอบสนองด้วยท่าทางกับแบบตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มีต่อทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (Unpublished Master's thesis)**. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัทมา ติววงศ์. (2557). การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง – พูด ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ประภาพร แสงงาม. (2561). ผลการสอนภาษาจีนโดยใช้วิธีทัศน์ประกอบ ที่มีต่อความสามารถในการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปราณี กุลละวณิช. (2551). ข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนและความต้องการภาษาต่างประเทศใน ประเทศไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพรรณ กลั่นจตุรัส. (2558). การสร้างเกมและสถานการณ์จำลองที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาจีนบนโทรศัพท์สมาร์ตโฟน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- พรสวรรค์ ศรีป้อ. (2550). การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2555). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เอ้าท์ ออฟ เคอร์รี่ส์.
- พิมพ์ อัมเพิล. (2553). การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มณี แก้วมณี. (2554). ผลการตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่องที่มีต่อความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระสังข์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วีรวรรณ ราโช. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ กรุงปักกิ่ง. (2557). มาตรการความเป็นพลเมือง (Urbanization): โอกาสและความท้าทายของการขับเคลื่อนนโยบาย. กรุงปักกิ่ง: ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ กรุงปักกิ่ง.
- สถาบันเอเชียศึกษาศูนย์จีนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2551). การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย: ระดับประถม-มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษา.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิเรก นวลศรี (2558). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูยาง สำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์ (การสอนภาษาจีน). สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์.
- อดิกันต์ ทองมาก. (2552). การใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงงานเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านควนสวรรค์ จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลีการ์ ขันติ, สมเกียรติ อินทสิงห์, สุนทร คนเที่ยง, และสุนันชัย ออนตะไคร้. (2562). การใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรการสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Asher, J. (1979). Learning Another Language through Actions: The complete teacher's guidebook. San Jose California: Accu Print.
- Cohen, A. D. (1994). Assessing language ability in the classroom. Boston: Heinle & Heinle Publishing.
- Finocchiaro, M. (1989). English as a Second/Foreign Language. New Jersey: Prentice Hall.

- Finochiaro, M., & Brumfit, C. (1983). **The functional-notional Approach: From Theory to practice.** New York: Oxford University Press.
- Helgesen, M. (2003). **Listening**, In D. Nunan (Ed.), **Practical English language teaching.** New York: McGraw – Hill.
- Institute of Asian Studies Chulalongkorn University. (2008). **Teaching Chinese in Thailand: Primary and Secondary Education.** Bangkok: Chinese Studies Center.
- Jones, Leo. (1983). **Eight Simulations.** Cambridge: Cambridge University Press.
- Joseph, A. (2011). **Integrating video in English language teaching.** Retrieved October 10, 2017., Language in India, from <http://www.languageinindia.com/april2011/avisbaskaranvideofinal.pdf>.
- Malai, S. (2006). **Comparing the ability of listening - speaking and confidence of using English of eighth grade students by using Total Physical Response assembled media on a daily basis with the teaching Instruction.** Master of Education, Srinakharinwirot University.
- Scott, R. (1981). **Speaking in Communication in the Classroom.** Longman Group UK Ltd.
- Underwood, M. (2006). **Teaching Listening.** London: Longman.